

H. P. LOVECRAFT
HAUTAKUMMUN
SALAISUUS

SEKÄ MUITA KERTOMUKSIA
JA KIRJOITUKSIA

KOOTUT TEOKSET

6

JALAVA

HAUTAKUMMUN
SALAISUUS

SEKÄ MUITA KERTOMUKSIA
JA KIRJOITUKSIA

KOOTUT TEOKSET

1.

KUISKAUS PIMEÄSSÄ
ja muita kertomuksia

2.

VARJO MENNEISYYDESTÄ
ja muita kertomuksia

3.

VAANIVA PELKO
ja muita kertomuksia

4.

HAUTAUSMAAN KAUFU
ja muita kertomuksia

5.

SIIVEKÄS KUOLEMA
ja muita kertomuksia

6.

HAUTAKUMMUN SALAISUUS
sekä muita kertomuksia ja kirjoituksia

H. P. LOVECRAFT
HAUTAKUMMUN
SALAISUUS

SEKÄ MUITA KERTOMUKSIA
JA KIRJOITUKSIA

KOOTUT TEOKSET

6

Suomentaneet

Matti Rosvall ja Markku Sadelehto

KUSTANNUS JALAVA

Matti Rosvallin suomentamat tekstit
Medusan lonkerot (*Medusa's Coil*, 1930, Zealia Bishopin kanssa)
Riivattu kirkonmies (*The Evil Clergyman*, 1933)
Viimeinen koe (*The Last Test*, 1927, Adolphe de Castron kanssa)
Sukuhauta (*The Tomb*, 1917)
Hautakummun salaisuus (*The Mound*, 1929–1930, Zealia Bishopin kanssa)
Oliivipuu (*The Tree*, 1920)
Huomioita kauhutarinoiden kirjoittamisesta (*Notes on Writing Weird Fiction*, 1933–1937)
Miehuullisuuden renessanssi (*The Renaissance of Manhood*, 1915)
Vuosisadan rikos (*The Crime of the Century*, 1915)
Viinakset ja niiden ystävät (*Liquor and Its Friends*, 1915)
Vanha Englanti ja »väliiviivat» (*Old England and the »Hyphen»*, 1916)

Markku Sadelehdon suomentamat tekstit
Yliluonnollinen kauhu kirjallisuudessa (*Supernatural Horror in Literature*, 1927)
Muutamia merkintöjä mitättömyydestä (*Some Notes on a Nonentity*, 1933)

Copyright © suomentajat & Kustannus Jalava 2014, 2021

2. laitos

ISBN 978-951-887-627-7

KL 84.2

Art House Oy / Kustannus Jalava
Bulevardi 19 C
00120 Helsinki
info@arthouse.fi
www.arthouse.fi

Kansi ja ulkoasu: Samppa Ranta / Punavuoren Folio Oy

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

Esipuhe	7
Medusan lonkerot	13
Riivattu kirkonmies	63
Viimeinen koe	69
Sukuhauta	130
Hautakummun salaisuus	143
Oliivipuu	234
Huomioita kauhtarinoiden kirjoittamisesta	240
Yliluonnollinen kauhu kirjallisuudessa	246
Muutamia merkintöjä mitättömydestä	332
Miehuullisuuden renessanssi	340
Vuosisadan rikos	343
Viinakset ja niiden ystävät	347
Vanha Englanti ja »väliviivat»	350
Jälkisanat	355

ESIPUHE

H. P. Lovecraftin Koottujen teosten viimeinen osa on sarjan kiinnostavimpia monipuolisen sisältönsä takia. Novellien ja pienoisromaanin jälkeen on tarjolla hänen ei-fiktiivisiä kirjoituksiaan eri aiheista, kuten omaelämäkerrallinen katkelma vuodelta 1933, vankkoja nuoren miehen mielipiteitä *The Conservative* -lehdessä vuosilta 1915–1916 ja perustavaa laatua oleva tutkielma *Yli-luonnollinen kauhu kirjallisuudessa*, jonka olemme kääntäneet niin kuin Lovecraft sen kirjoitti ja julkaisimme ensi kertaa täydellisenä Suomessa. Hänen pitkissä ja polveilevissa virkkeissään on ideaa, ja usein niihin on haudattu ironinen näkemys kirjallisuuden merkityksestä maailmassa, jolla itsellään ei ole suurempaa merkitystä. Vahingossa tänne synnymme, elämä on epätoivon juhlaa ja lopulta kuolema korjaa sadon. Universumi tulee hajoamaan atomeiksi, ja sitten on atomien vuoro hajota, eikä mitään jää jäljelle, ei edes inhimillisten saavutusten varjoa, joka olisi muutenkin haalistunut.

Lovecraft eli epäonnekkaan elämän ja syöpä tappoi hänet liian nuorena, niin että kypsimmät aikaansaannokset olisivat olleet edessäpäin, kuten romaani jota hän suunnitteli viimeisenä syksynään ja josta piti tulla hänen pääteoksensa. Voimien pettäessä se jäi ajatuksen asteelle. Silti hänen nimissään olevien kirjojen määrä on hämmästyttävä, jos sitä silmäilee internetin ihmemaassa. Ja paljon enemmän on kirjoitettu hänestä kuin hän itse ehti kirjoittaa, ja osa julkaisuista on ehdotonta pe-

rustyötä, kuten S. T. Joshin 704-sivuinen *H. P. Lovecraft: A Life* vuodelta 1996 ja sen lyhentämätön ja tarkistettu laitos, kaksiosainen ja 1162-sivuinen *I Am Providence: The Life and Times of H. P. Lovecraft* (2010). Oltiinpa Joshista mitä mieltä hyvänsä, eivätkä kaikki ole hänen ihailijoi- taan, laajat tutkimukset ja nyttemmin kuolleiden Lovecraftin ystävien ja kirjetoverien haastattelut ovat materiaalia, jonka tulevien aikojen elämä- kerturit saavat lainata häneltä. Faktat ovat pitäviä vaikka tulkinnat ja nä- kökulmat eroaisivat, ja toki odotamme uusilta sukupolvilta uudenlaisia ideoita ja näkemyksiä.

Oman työnsä arvoa epäilleen Lovecraftin maine leviää ympäri pla- neettaa ilman sitä tehoiskuakin, jonka olisi antanut 200 miljoonan dol- larin elokuva *At the Mountains of Madness*, jota Guillermo del Toro on yrittänyt käsikirjoittaa jo kahdesti mutta jonka viimeksi pysäytti Ameri- kan talouskriisi, eikä Tom Cruisekaan ole enää tyrkyllä sankarin rooliin. (Roolia on vaikea hahmottaa Lovecraftin tekstistä.) Sitä paitsi kirjailijan kunniaa olisi rummuttanut elokuvayhtiön mainososasto, eikä niistä ole koskaan lähtenyt järjen sanaa, vaikka ylisanojen tulva on ollut loputon.

Internet Movie Database tietää, että Lovecraft-filmatisointeja, sekä pitkiä että lyhyitä, ja elokuvia joihin hän on vaikuttanut tai jotka ovat etsineet inspiraatiota hänen kirjoituksistaan, on tähän mennessä kerty- nyt 129 kappaletta. Valtaosa niistä on elokuvallisilta ansioiltaan täysin arvottomia. Ensimmäinen kätkettiin Roger Cormanin kahdeksan eloku- van Poe-sarjaan ja oli nimeltään *The Haunted Palace* (1963). Novelleista tunnettu Charles Beaumont laati käsikirjoituksen Poen runon ja Love- craftin pienoisoromaanin *Charles Dexter Wardin tapaus* pohjalta, höystäen kertomusta lainauksilla toisista Lovecraftin tarinoista. Elokuvan pro- logi sijoittuu Arkhamin kylään noitavainojen aikoihin, kun paholaisen palvelijaksi uskottu Joseph Curwen (Vincent Price) poltetaan elävältä ja Curwen vannoo kostoa toiseen ja kolmanteen polveen. 110 vuotta myö- hemmin Arkhamiin saapuu hänen lapsenlapsenlapsensa Charles Dex- ter Ward (Vincent Price), jonka ruumiin Curwen ottaa pian hallintaansa. Elokuvassa vilautetaan *Necronomiconia* ja mainitaan Cthulhu ja Yog-Sot-

hoth, jotka Curwen oli yrittänyt palauttaa valtaan antamalla siittää mutanttilapsia ihmisnaisille *Necronomiconin* loitsujen tahdissa.

Cormanin elokuvan *art director* Daniel Haller ohjasi samalle yhtiölle, American Internationalille, kaksi seuraavaa Lovecraft-filmatisointia, joista edellinen oli Englannissa kuvattu *Die, Monster, Die!* (1965) ja jälkimmäinen *The Dunwich Horror* (1970). Haller yritti seurata oppimestarinsa jalanjalkia, mutta häneltä puuttui Cormanin intensiivisyys ja tarkka juonen taju, niin että hänen otteensa lipsui ikävästi. *Die, Monster, Die!* siirsi *Väri avaruudesta* hienoon kartanomiljööseen, ja pyörätuolissa istuvaa patriarkkaa näytteli Boris Karloff. Taivaan meteori vaikutti kasveihin, ihmisiin ja eläimiin. Samaa ideaa käytti näyttelijä David Keith ohjauksessaan *The Curse* (1987) ja siirsi tapahtumat Tennesseeen farmille. Vielä paremmaksi pisti vietnamilaista syntyperää oleva mutta Stuttgartiin saksalaistunut Huan Vu elokuvassaan *Väri avaruudesta / Die Farbe* vuonna 2010. Hän sijoitti koko tarinan Saksaan, eivätkä saumakohdat isommin irvistelleet.

Chicagolaisesta ryhmäteatterista taiteellisen uransa aloittanut Stuart Gordon ohjasi *Re-Animatorin* vuonna 1985 Lovecraftin hahmojen pohjalta ja jatkoi samoilla linjoilla elokuvissa *From Beyond* (1986) ja *Dagon* (2001), joista jälkimmäinen kuvattiin Espanjassa *Re-Animatorin* tuottajan Brian Yuznan siirryttyä sinne useiksi vuosiksi. Gordon palasi Lovecraftiin vielä 60 minuutin jaksolla *Dreams in the Witch-House* tv-sarjaan *Masters of Horror* vuonna 2005. Kaikkien näiden halpatuotantojen tapahtumat on siirretty nykyaikaan ja niitä koristaa yleisön odottama ääriväkivalta eli roiske, tosin humoristisia kevennyksiä unohtamatta. Lovecraft olisi katsellut Gordonin ohjauksia ristiriitaisin tuntein, mutta pyörtynyt hän olisi vasta nähtyään Chris LaMartinan seksiversion *Call Girl of Cthulhu* (2014).

Unet noitatalossa on filmattu uudelleen yhtä vapaana sovituksena Brett Piperin halpiksessa *The Dark Sleep* (2012). Sitä ennen tapahtui kuitenkin asiallisia yrityksiä The H. P. Lovecraft Historical Society'n perustajien toimesta. Vuonna 2005 valmistui 47-minuuttinen mykkäelokuva

The Call of Cthulhu, jossa on välitekstit 24 kielellä, myös suomeksi, ja joka edustaa uskollisinta Lovecraftin luentaa visuaalisessa muodossa. Elokuvallisia arvoja tällä digituotteella ei ole, ja kyseenalaisia ne ovat herrojen Andrew Leman ja Sean Branney toisenkin näytetekappaleen *The Whisperer in Darkness* (2011) kohdalla. Siinä käsikirjoittajan mielikuvitus laukkaa kuin hullu hevonen Lovecraftin juonen osoittauduttua liian lyhyeksi kokoillan elokuvaan. Jos pidämme aitoina filmatisointeina vain näitä kahta ja Huan Vun *Väriä avaruudesta*, Vu vetää pidemmän korren halpatuotantonsa b-elokuvallisilla ansioilla.

Toukokuussa 1930 Lovecraft pysähtyi kiertomatallaan Richmondiin kymmeneksi päiväksi ja kirjoitti siellä pääosan tarinasta *Medusan lonkerot*, katsellessaan vapaahetkinään kaupungin historiallisia nähtävyyksiä. Loppuun hän kirjoitti sen elokuussa, sillä vuotta 1930 rytmittivät useat matkat, joista yksi ulottui Kanadan puolelle Quebeciin. Jokainen voi päättää itse, ovatko juonen käänteet yllättävine haamuineen ja omalaatuisine paljastuksineen nautittavia vai naurettavia.

Viimeinen koe oli ilmestynyt Adolphe de Castron kokoelmassa *In the Confessional and the Following* vuonna 1893, jolloin tekijän sukunimi vielä oli Danziger. 1900-luvulla se osoittautui mahdolliseksi myydä edes pulp-lukemistoille. Lovecraft suostui kirjoittamaan *A Sacrifice to Science*n aivan toiseksi tarinaksi de Castron pyynnöstä. Alkuteksti ei sisältänyt yliluonnollisia elementtejä ja oli puolta lyhyempi kuin Lovecraftin versio. Tapansa mukaan Lovecraft kirjoitti jokaisen virkkeen uudelleen, joten hänen versiollaan ei ole juuri tekemistä Danzigerin kanssa, ja *Weird Talesin* toimittaja nappasi *Viimeisen kokeen* marraskuun 1928 numeroonsa.

Hautakummun salaisuus on pienoisoromaanin mittainen ja tärkein Lovecraftin haamukirjoituksista, etenkin siksi että juoni kiertyy Cthulhu-taruston ympärille, ja Lovecraft on sanonut kirjeissään, että se on 100-prosenttisesti hänen työtään. *Hautakummun salaisuuden* rakenteellinen ongelma on loputtoman pitkä takautuma 1500-luvun puoliväliin, mutta toisaalta siinä esitellään Lovecraftin yhteiskunnallisia ja historial-

lisiä näkemyksiä ja lisätään kiinnostava näkökulma Cthulhu-tarustoon. Rivakkaa toimintaa ei esiinny, mutta *actionia* on turha odottaa Lovecraftilta, jonka päämäärät olivat paljon, paljon suuremmat. Tammikuussa 1930 *Weird Tales* hylkäsi *Hautakummun salaisuuden* liian pitkänä kerralla julkaistavaksi ja mahdottomana jakaa useampaan osaan. Amerikan talouden romahdus oli syönyt lehtien levikkiä ja *Weird Tales* hoippui konkurssin partaalla, lukijat vaativat kevyempää hupia synkkyyteen ja maksut kirjoittajille olivat myöhässä. Kirjoittajat napsivat ja sanoivat, ettei Farnsworth Wright tinkinyt omasta palkastaan. Lovecraft kommentoi: »Minkä tahansa Wright hylkää on tavallisesti parempaa kuin se minkä hän hyväksyy.» Frank Belknap Long junior yritti lyhentää tarinaa rukaamalla yli kappaleita ja heittämällä pois liuskoja (hän säilytti täydellisen hiilipaperijäljennöksen), mutta kukaan ei halunnut sitä, ja *Hautakummun salaisuus* ilmestyi *Weird Talesin* marraskuun 1940 numerossa August Derlethin raskaasti lyhentämänä, aivan kuten *Medusan lonkerot* oli ilmestynyt tammikuun 1939 numerossa hänen uudelleenkirjoittamaan. Alkuperäiset versiot julkaistiin Derlethin kuoleman jälkeen kokoelmassa *The Horror in the Museum* vuonna 1989.

Lovecraftin esseeksi mainittu historiikki ja mielipidekirjoitus *Yliluonnollinen kauburi kirjallisuudessa*, jonka hän laati vuonna 1927 mutta tarkisti ja täydensi toiselle julkaisijalle 1934 ja 1935, ei ilmestynyt alkua lukuun ottamatta hänen elinaikanaan, vaikka hänen kirjeenvaihtopiirinsä luki sitä käsikirjoituksena ahkerasti. Arkham House julkaisi täydellisen tekstin kokoelmassa *The Outsider and Others* (1939). Lovecraftin valinnat ja esittelyt ovat yleensä hyviä ja asiallisia, pahiten särähtää hänen kotijumalansa lordi Dunsany, jonka ohitse elämän juna on mennyt jo kauan sitten, pysähtymättä.

Käännökseen on kirjattu suomenkieliset nimet suomennettujen romaani- ja novellien kohdalle. Helposti tavoitettavia ovat Jaana Kapari-Jatan uudet Edgar Allan Poe -käännökset, joihin kuuluu *Kootut kertomukset* (1028 sivua) ja romaani *Arthur Gordon Pymmin selonteko*. Ne ovat ehdottomia elämyksiä Lovecraftin oman tuotannon ohella: yhdessä he

ovat 1800-luvun mestari ja 1900-luvun mestari. Lovecraftin mainitsemia novelleja ilmestyi 20 vuotta sitten antologioissa *Englantilaiset aaveet*, *Haudantakaisia*, *Amerikkalaiset aaveet* ja *Paha vieras*, joista löytyvät sekä Algernon Blackwoodin *Pajut*, Arthur Machenin *Valkea väki* että monia muita Lovecraftin ylistämiä tapauksia. M. R. Jamesin *Kreivi Magnus*, jota Lovecraft käsittelee pitkästi, on Sulamit ja Erkki Reenpään antologiassa *Fantastisia kertomuksia*, ja Clark Ashton Smithiä voi lukea hänen värikkäiden kertomustensa kokoelmasta *Viimeinen hieroglyfi*.

Loput tekstinäytteet täydentävät Lovecraftin henkilökuvaa ja antavat vinkkejä kauhutarinoiden kirjoittajille. Lovecraft väitti, ettei pysty nousemaan ihailemiensa huippujen tasolle, mutta hänen mainitsemistaan vain Edgar Allan Poe on säilyttänyt maineensa kirkkaana. Toisia aika on himmentänyt, eikä heitä pidetä enää Lovecraftin veroisina. Kuten filmatisointeja käsittelevä osuutemme vihjaisi, hänet on ollut helppo valjastaa uudistuvan mediamaailman tarpeisiin, ja »cthulhuismi» on laventunut moneen suuntaan, niin että sitä on mahdotonta olla kohtaamatta ja tiedostamatta. Onko näillä lavennuksilla arvoa Lovecraftin itsensä ymmärtämiseksi, on kokonaan toinen juttu, kuten Kipling sanoisi, ja siihen paneutuminen on ennen aikaista asioiden tässä vaiheessa.

Pois näistä Kootuista teoksista on jätetty yhteistyönovellit C. M. Eddyyn kanssa. Hänen perikuntansa kielsi niiden julkaisun tässä yhteydessä. August Derlethin kirjoittamat novellit ja romaani *Kaibun kynnyks* (*The Lurker at the Threshold*) on myös jätetty pois, koska niissä Lovecraftin panos oli pieni eikä Lovecraftin henki välity niistä.

MARKKU SADELEHTO

MEDUSAN LONKEROT

I

Ajomatka Cape Girardeauun oli vienyt kautta tuntemattoman seudun, ja kun alkuillan valo kävi kellertäväksi ja miltei unenomaiseksi, totesin, että minun täytyi saada matkaohjeita, mikäli odottaisin pääseväni kylään ennen yötä. Minua ei huvittanut lähteä ajelemaan näitä valjuja Missourin alamaita pimeän laskeuduttua, sillä tiet olivat kehnot ja marraskuinen viileys varsin epämukavaa avoautossa istumiseen. Tivaanrantaan alkoi myös kerääntyä tummanpuhuvia pilviä, joten annoin katseeni vaellella pitkällä, harmailla ja sinisillä varjoilla, jotka raidoittivat tasaisia, syksynruskeita peltomaita, toivoen näkeväni edes vilauksen joistakin taloista, joista saattaisin saada tarvitsemani tiedot.

Tienoo oli yksinäistä ja harvaan asuttua, mutta viimein silmäni tavoittivat metsikön keskeltä katon liki kapeaa jokea oikealla sivullani, ehkä hieman runsaan puolen mailin päässä tiestä, ja mahdollisesti sinne pääsi jonkinlaista polkua tai tietä pitkin. Koska lähettyvillä ei näkynyt olevan muuta asutusta, päätin kokeilla onneani siellä. Ilahtuin, kun tien varren pensaiden keskeltä paljastui kivisen porttikaaren raunio, jota peittivät kuivuneet, kuihtuneet köynnökset ja aluskasvillisuus, mikä selitti, miksi en ollut voinut huomata mitään reittiä peltojen poikki kauempaa tähyestäessäni. Kävi ilmi, että en voisi ajaa eteenpäin autolla, joten pysäköin sen hyvin huolellisesti portin vierustalle – missä tiheä

kasvillisuus suojaisi sitä sateen sattuessa – ja sitten nousin lähteäkseni pitkähkölle taipaleelle taloa kohti.

Astellessani pensaikon valtaamaa polkua tihenevässä hämärässä tulin tietoisesti eräänlaisesta hienoisesta pahaenteisyydestä, jonka kaiketi aiheutti portin ja entisen ajotien liepeillä leijaileva pitkälle ehtineen maatumisen haju. Vanhoissa kivipilareissa olevista kaiveruksista saattoin päätellä, että tämä paikka oli aikanaan ollut arvokkaanoloinen vauras kartano, ja pystyin selvästi näkemään, miten ajotietä olivat silloin reunustaneet uhkeat lehmusrivit. Monet puista olivat kuolleet, kun taas loput olivat menettäneet entisen arvonsa jäätyään aluetta kattavan rehoittavan pensaston valtaan.

Tarpoessani edelleen aurankukat ja takiaiset tarroutuivat vaatteisiini ja aloin kummastella, oliko täällä enää asujia lainkaan. Olinko lähtenyt turhalle taipaleelle? Pienen hetken tunsin kiusausta palata takaisin ja koettaa löytää maatilän tien varrelta, kun näkymä itse talosta edessäni nostatti uteliaisuuteni ja yllytti seikkailuille altista mieltäni.

Oli jotakin äärettömän kiehtovaa tuossa eteeni ilmaantuneessa puuden valtaamassa, raunioituneessa kivikasassa, sillä se kertoi menneiden aikakausien rakennustavan sulokkuudesta ja tila-ajattelusta samoin kuin paljon tätä eteläisemmistä maisemista. Kyseessä oli tyypillinen puusta rakennettu plantaasin päärakennus, joka noudatteli klassisia 1800-luvun piirteitä; talossa oli kaksi ja puoli kerrosta sekä muhkea joonialaisportaali, jonka pylväät ylettyivät aina ullakkotasolle asti kannatellen päätykolmiota. Rakennuksen rappio oli edennyt pitkälle ja paistoi etäälle. Toinen pylväistä oli mädännyt ja romahtanut maahan, ja ylempi parveke oli notkahtanut vaarallisesti. Muita rakennuksia, päättelin, oli seissyt aikanaan talon läheisyydessä.

Kun nousin leveitä kiviaskelmia matalalle kuistille ja kaiveruksin koristetulle oviaukolle, jonka yllä oli puolipyöreiden ikkunoiden rivi, tunsin oloni hermostuneeksi ja rupesin syyttämään savuketta – mutta luovuin siitä havaitessani, miten kuivaa ja tulenarkaa kaikki ympärilläni oli. Nyt olin jokseenkin varma, että talo oli täysin asumaton, mutta

epäroin siitäkin huolimatta rikkoa sen arvokkuutta kolkuttamatta ensin. Niinpä nyin ruostunutta rautakolkkutinta kunnes sain sen hievahtamaan, ja sen jälkeen sain aikaan vaivihkaisen raapimista muistuttavan äänen, joka tuntui panevan koko paikan tärisemään ja kolisemaan. Vastausta ei kuulunut, mutta silti kokeilin toistamiseen rosoista, narahtelevaa kapistusta – ellen muuten niin hälventääkseni epämiellyttävän äänettömyyden herättämät tuntoni tai vaikka havahduttaakseni hereille raunioiden mahdollisen asukin.

Jostakin joen suunnasta kuulin kyyhkysen valittavan kujerruksen, ja tuntui kuin mutkitteleva vesi itsekin olisi heikosti kuultavissa. Kuin puoliuudessa tartuin ikivanhaan ovensalpaan ja ravistin sitä, ja lopulta koeitin työntää kuusipaneelista ovea oikein reippaasti. Se ei ollut lukossa, kuten hetken päästä sain huomata, vaan se oli juuttunut ja kitisi saranoillaan, kun rupesin sysäämään sitä auki, ja sitten astuin sen kautta avaraan sisäaulaan.

Samalla hetkellä, kun otin askelen, kaduin sitä. Kyse ei ollut siitä, että leegio haamuja olisi ilmestynyt eteeni hämärässä ja pölyisessä empire-huonekaluin varustetussa aulassa vaan siitä, että siinä siunaamassa tiesin, ettei talo suinkaan ollut asumaton. Avaralta kaariportaikolta kuului askelmien natinaa ja haparoivien, alas tulevien askelten ääntä. Sitten näin kookkaan, kumaraharteisen hahmon varjokuvan, joka piirtyi porastasanteella hetken ajan suurta fasadi-ikkunaa vasten.

Ensimmäinen kammonsäpsähdykseni meni pian ohi, ja kun hahmo laskeutui viimeiset portaat, olin valmis tervehtimään talonpitäjää, jonka yksityisyyteen olin tunkeutunut. Hämyvalossa näin miehen hakevan taskustaan tulitikun. Näkyi välähdys, kun hän sytytti pienen polttoöljylampun, joka seiso i kapealla seinäpöydällä alimpien askelmien tuntumassa. Valju valo paljasti hyvin pitkän, riutuneen oloisen vanhan miehen. Hän oli epäsiisti niin asultaan kuin ajelemattomilta kasvoiltaan, mutta siitä huolimatta hänestä huokui herrasmiehen olemus ja arvokkuus.

En odottanut hänen alkavan puhua vaan rupesin heti selittämään syytä läsnäolooni.

»Suonette anteeksi, että astuin sisään tällä tavoin, mutta kun kolkutukseni ei tuonut ovelle ketään, päättelin, että täällä ei asu ketään. Tahdotisin ainoastaan tietää oikean tien Cape Girardeauun – siis lyhyemmän tien. Minun pitäisi päästä sinne ennen pimeää, mutta nyt, ilman muuta –»

Kun keskeytin, mies puhui täsmälleen niin kultivoiduin kielin kuin odotinkin ja samankaltaisella etelän painotuksella, johon hänen talonsakin viittasi.

»Pikemminkin minun kuuluu pyytää anteeksi etten vastannut kolkutukseenne välittömästi. Elän täällä hyvin erakkomaista elämää enkä yleensä odota ketään käymään. Aluksi epäilin Teitä vain jonkinlaiseksi kuriositeettien keräilijäksi. Kun sitten kolkutitte uudestaan, aloin lähteä ovelle, mutta minä en ole kovin terve ja liikun sangen hitaasti. Selkärangan neuritis – erittäin vaivalloinen tapaus.

»Mitä siihen tulee, ehdittekö kaupunkiin ennen pimeää – ymmärrätte varmaankin, että se ei onnistu. Tie jolla olette – sillä oletan Teidän tulleen portin kautta – ei ole paras eikä lyhyin reitti. Kun lähdette portilta, Teidän pitää kääntyä vasemmalle ensimmäistä tietä – tarkoitan siis ensimmäistä varsinaista vasemmalle johtavaa tietä. Siellä on kolme tai neljä kärrytietä, joista ei pidä välittää, mutta ette voi kuitenkaan erehtyä varsinaisesta tiestä, koska sitä vastapäätä kasvaa suuren suuri ja tuuhea pajupuu. Kun olette kääntynyt, ajakaa ohi kahdesta risteyksestä ja kääntykää kolmannelta oikealle. Sen jälkeen –»

Häkellyin niin näistä pikkutarkoista ohjeista – hämmäntävää kuultavaa uppo-oudolta ihmiseltä – että keskeytin.

»Hetkinen vain! Kuinka voin noudattaa noita ohjeita pilkkopi-meässä, koska en ole koskaan käynyt näillä tienoilla, ja minulla on vain kaksi mitätöntä etulyhtyä näyttämässä, mikä on tie ja mikä ei? Sitä paitsi minusta vaikuttaa siltä, että myrsky tekee tuloaan varsin pian, ja autoni on avokattoinen. Minä taidan olla nyt melkoisessa pinteessä, mikäli aion päästä Cape Girardeauun vielä tänä iltana. Totta puhuen minun ei kai pitäisi edes yrittää. En tahdo ruveta taakaksi tai miksikään sellaiseksi

Amerikkalaista H. P. Lovecraftia (1890–1937)

pidetään ansaitusti kauhun mestarina,
modernin kauhukirjallisuuden isänä.

Hänen kertomuksissaan keskeistä on silmitön
pelko vierasta ja tuntematonta kohtaan, hulluus
ja järjettömyys. Lovecraftin perintö ja hänen
luomansa Cthulhu-mytologia elävät edelleen
vahvasti populaarikulttuurissa.

Koottujen teosten kuudes, viimeinen osa sisältää Lovecraftin
novelleja, yhteistyönovelleja, esseitä ja lehtiartikkeleita.

Kokoelmassa on mukana seuraavat kirjoitukset:

Medusan lonkerot • Riivattu kirkonmies • Viimeinen koe • Sukuhauta
Hautakummun salaisuus • Oliivipuu • Huomioita kauhutarinoiden
kirjoittamisesta • Yliluonnollinen kauhu kirjallisuudessa
Muutamia merkintöjä mitättömyydestä • Miehuullisuuden renessanssi
Vuosisadan rikos • Viinakset ja niiden ystävät
Vanha Englanti ja »väliviivat«

ISBN 978-951-887-627-7 KL 84.2 WWW.ARTHOUSE.FI

